

Rośliny lecznicze i trujące
Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

<p>Kierunek studiów Zootechnika</p> <p>Specjalność -</p> <p>Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt</p> <p>Poziom studiów studia pierwszego stopnia (inżynier)</p> <p>Forma studiów niestacjonarne</p> <p>Profil studiów ogólnoakademicki</p>	<p>Cykl kształcenia 2023/24</p> <p>Kod przedmiotu BD000000BZON.I4B.2217.23</p> <p>Języki wykładowe polski</p> <p>Obligatoryjność Fakultatywny</p> <p>Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe</p> <p>Dyscypliny Zootechnika i rybactwo</p> <p>Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak</p> <p>Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie</p>	
<p>Nauczyciel akademicki odpowiedzialny za przedmiot</p>	<p>Jarosław Proćków, Anna Faltyn</p>	
<p>Pozostali prowadzący</p>	<p>Jarosław Proćków, Anna Faltyn</p>	
<p>Okres Semestr 3</p>	<p>Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę</p> <p>Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 9 Ćwiczenia laboratoryjne: 14 Ćwiczenia projektowe/warsztatowe: 2 Ćwiczenia terenowe: 2</p>	<p>Liczba punktów ECTS 3.0</p>

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Przekazanie wiedzy z zakresu biologii, budowy morfologicznej i zastosowanie roślin leczniczych, a także informacji odnośnie gatunków roślin trujących i substancji biologicznie czynne występujących w roślinach.
C2	Zapoznanie studentów z różnego rodzaju surowcami zielarskimi, metodami ich pozyskiwania oraz przechowywania.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	biologię, budowę morfologiczną i zastosowanie roślin leczniczych a także zna grupy związków czynnych występujących w roślinach i rozumie ich działanie	BH_P6S_WG01	Zaliczenie pisemne, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Prezentacja, Udział w dyskusji, Wykonanie ćwiczeń, Studium przypadku
W2	różnice w budowie morfologicznej i anatomicznej poszczególnych surowców zielarskich, a także sposoby ich pozyskiwania i przechowywania.	BH_P6S_WG07, BH_P6S_WG01	Zaliczenie pisemne, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Udział w dyskusji, Wykonanie ćwiczeń, Studium przypadku
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	posługiwać się kluczem do oznaczania roślin w celu samodzielnego oznaczenia gatunku pod kątem sprawdzenia czy jest to roślina lecznicza, bądź trująca dla zwierząt i/lub człowieka, a także potrafi zidentyfikować surowce zielarskie przy pomocy klucza	BH_P6S_UW01	Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Udział w dyskusji, Wykonanie ćwiczeń, Studium przypadku
U2	wykorzystać zdobytą wiedzę przy tworzeniu pisemnych prac i wystąpień ustnych w języku polskim na temat zastosowania roślin leczniczych, a także pozyskiwania i przechowywania surowców zielarskich	BH_P6S_UK11	Zaliczenie pisemne, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Prezentacja, Udział w dyskusji, Wykonanie ćwiczeń, Studium przypadku
U3	dbać o zdrowie zwierząt odpowiednio wykorzystując właściwości roślin leczniczych	BH_P6S_UW01	Zaliczenie pisemne, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Udział w dyskusji, Studium przypadku
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	poszerzenia wiedzy dotyczącej działania roślin leczniczych i trujących oraz zastosowania surowców zielarskich	BH_P6S_KK01	Zaliczenie pisemne, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Prezentacja, Udział w dyskusji, Wykonanie ćwiczeń, Studium przypadku

K2	dokształcania i samodoskonalenia w zakresie utrzymania zdrowia zwierząt w aspekcie wykorzystania właściwości roślin leczniczych	BH_P6S_KK01, BH_P6S_KR03	Zaliczenie pisemne, Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Prezentacja, Udział w dyskusji, Wykonanie ćwiczeń, Studium przypadku
----	---	--------------------------	---

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane aktywności	
Wykład	9	
Ćwiczenia laboratoryjne	14	
Ćwiczenia projektowe/warsztatowe	2	
Ćwiczenia terenowe	2	
Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	15	
Przygotowanie do ćwiczeń	8	
Przygotowanie prezentacji/referatu	15	
Gromadzenie i studiowanie literatury	10	
Konsultacje	1	
Udział w egzaminie	1	
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 77	ECTS 3.0
Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela	Liczba godzin 29	ECTS 1.0
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 18	ECTS 0.7

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
-----	-------------------	-------------------------

1.	<p>1. Krótki zarys historii zielarstwa i ziołolecznictwa.</p> <p>2. Rodzaje surowców zielarskich, sposoby ich pozyskiwania i przechowywania. Czynniki wpływające na jakość produktów zielarskich.</p> <p>3. Substancje biologicznie czynne występujące w roślinach.</p> <p>4. Postacie leków ziołowych i sposoby ich przyrządzenia.</p> <p>5. Zastosowanie roślin w medycynie i weterynarii, kosmetyce, przemyśle farmaceutycznym oraz jako rośliny przyprawowe. 6</p> <p>6-7. Najważniejsze rośliny lecznicze świata dla ludzi i zwierząt – historyczne i współczesne zastosowanie, substancje czynne i ich efekty farmakologiczne.</p> <p>8-9. Przegląd występujących w Polsce roślin trujących dla ludzi i zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków spotykanych na łąkach i pastwiskach.</p>	Wykład
2.	<p>1. Rośliny lecznicze i trujące (szkodliwe), rodziny: mallowate (Papaveraceae), jaskrowate (Ranunculaceae), bobowate (Fabaceae) – cechy diagnostyczne, surowce zielarskie, zastosowanie; oznaczanie roślin przy pomocy klucza.</p> <p>2. Rośliny lecznicze i trujące (szkodliwe), rodziny: różowate (Rosaceae), selerowate (Apiaceae), ślazowate (Malvaceae), kapustowate (Brassicaceae) – cechy diagnostyczne, surowce zielarskie, zastosowanie; oznaczanie roślin przy pomocy klucza.</p> <p>3. Rośliny lecznicze i trujące (szkodliwe), rodziny: jasnotowate (Lamiaceae), astrowate (Asteraceae), psiankowate (Solanaceae), trędownikowate (Scrophulariaceae) – cechy diagnostyczne, surowce zielarskie, zastosowanie; oznaczanie roślin przy pomocy klucza.</p> <p>4. Surowce zielarskie: kwiatostany, kora, korzenie i kłącza; oznaczanie roślin przy pomocy klucza.</p> <p>5. Surowce zielarskie: liście, ziele i nasiona; oznaczanie przy pomocy klucza do oznaczania surowców zielarskich.</p> <p>6. Wybrane preparaty lecznicze i kosmetyczne – receptury i przygotowanie wybranych preparatów.</p> <p>7. Zaliczenie zielnika (rośliny lecznicze oraz trujące) przygotowanego przez studentów – ćwiczenia praktyczne – rozpoznawanie poszczególnych gatunków z omówieniem ich zastosowania. Zaliczenie końcowe.</p>	Ćwiczenia laboratoryjne
3.	8. Rośliny trujące i lecznicze – prezentacje przygotowane przez studentów.	Ćwiczenia projektowe/warsztatowe
4.	9. Ćwiczenia terenowe – poznanie gatunków roślin leczniczych oraz trujących w terenie.	Ćwiczenia terenowe

Informacje rozszerzone

Metody nauczania:

analiza przypadków, analiza tekstów, Pokaz/demonstracja, Praca w grupie, Dyskusja, Wykład, Ćwiczenia

Aktywności	Metody zaliczenia	Udział procentowy w ocenie łącznej przedmiotu
Wykład	Zaliczenie pisemne	50%
Ćwiczenia laboratoryjne	Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Prezentacja, Udział w dyskusji, Wykonanie ćwiczeń, Studium przypadku	30%
Ćwiczenia projektowe/warsztatowe	Prezentacja	10%
Ćwiczenia terenowe	Obserwacja pracy studenta	10%

Dodatkowy opis

Brak

Wymagania wstępne

zaliczona "Botanika"

Literatura

Obowiązkowa

1. Lamer-Zarawska E., Kowal-Gierczak B., Niedworok J. (red.), 2007. Fitoterapia i leki roślinne. PZWL, Warszawa
2. Sadowska A., 2003. Rośliny lecznicze w weterynarii i zootechnice. Wyd. SGGW, Warszawa.
3. Anioł-Kwiatkowska J., 1993. Rośliny leczące zwierzęta. WSiP, Warszawa.
4. Ożarowski A., Jaroniewski W., 1987. Rośliny lecznicze i ich praktyczne zastosowanie. IWZZ.
5. Mowszowicz J., 1982. Przewodnik do oznaczania krajowych roślin trujących i szkodliwych. PWRiL, Warszawa.

Dodatkowa

1. Dauncey E. A., Larsson S., 2018. Plants That Kill: A Natural History of the World's Most Poisonous Plants. Royal Botanic Gardens, Kew.
2. Frohne D. 2010. Leksykon roślin leczniczych. MedPharm, Wrocław.
3. Kohlmunzer S., 2010. Farmakognozja., Podręcznik dla studentów farmacji. PZWL, Warszawa.
4. van Wyk B.-E., Wink M., 2008. Rośliny lecznicze świata. MedPharm, Wrocław.
5. Nelson L. S., Shih R. D., Balick M. J., 2007. Handbook of poisonous and injurious plants. Springer, New York.
6. Broda B., Mowszowicz J., 2000. Przewodnik do oznaczania roślin leczniczych, trujących i użytkowych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa.

Kierunkowe efekty uczenia się

Kod	Treść
BH_P6S_KK01	Absolwent jest gotów do ustawicznego zgłębiania wiedzy oraz zasięgnięcia opinii ekspertów przy rozwiązywaniu problemów w procesie produkcji zwierzęcej
BH_P6S_KR03	Absolwent jest gotów do przyjmowania odpowiedzialności związanej z wykonywaniem zawodu zootechnika związanej z koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony zwierząt oraz środowiska hodowlanego a także prawidłowej identyfikacji i rozstrzygnięcia dylematów związanych z hodowlą zwierząt, mając w świadomości odpowiedzialności za skutki niewłaściwego użytkowania zwierząt będących przedmiotem chowu, hodowli czy użytkowania
BH_P6S_UK11	Absolwent potrafi przygotować typowe prace pisemne/wystąpienia ustne w języku polskim i języku obcym, , dotyczące zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł
BH_P6S_UW01	Absolwent potrafi analizować i rozwiązywać złożone problemy, wykorzystując do tego posiadaną wiedzę
BH_P6S_WG01	Absolwent zna i rozumie w stopniu zaawansowanym zagadnienia z zakresu budowy i funkcjonowania organizmów żywych na różnym poziomie złożoności, zwłaszcza o anatomii i fizjologii zwierząt gospodarskich
BH_P6S_WG07	Absolwent zna i rozumie zagadnienia z zakresu towaroznawstwa surowców oraz produktów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego, a także możliwości ich modyfikacji poprzez zastosowanie technik agrotechnicznych i zabiegów zootechnicznych